

För några år sedan visades på Konstens Hus i Luleå en samlingutställning som hette "Söderifrån". Det var en utställning producerad av galleri Estetica från Malmö. I den visningen ingick målaren Göran Ivarsson med några oförglömliga målningar i blandteknik där han kombinerat slagmetallsförgyllningar med olja. Många med mig önskade i det sammanhanget att få se en större utställning av Ivarsson. Så gjorde även Piteå Konsthall som nu visar hans utställning "Att vara". Ivarsson är en del av den Göteborgska målartraditionen, där färgen mer än formen blir bärare av uttrycket. Den traditionen har sitt ursprung i göteborgskolorismen som myntades som begrepp under 30-talet. Däri ingick namn som Karl Kylberg, Nils Nilsson, Inge Schiöler, Ragnar Sandberg, Åke Göransson med flera. Under senare år noterar traditionen namn som Alf Lindberg, Olle Skagerfors och

Ivarssons motivvärld är människan. Våra tankar, de sociala sammanhangen, stämningar och känslor gestaltas i målningar, teckningar och grafik. Han är en driven tecknare med känslig linjeföring som vågar utelämnas och förenkla. Det tilltalar mig som betraktare då jag får bli medskapare vid beskådandet. I måleriet kan man se processer, redovisade som revideringar, och övermålningar där slump och infall under arbetets gång ger nya och oväntade lösningar på måleriska problem. Rådligt vått i vått-måleri samlas ihop genom tunna lasyer och lugnas ner. Uppteckningens kol och blyerts ligger kvar under målade partier. Ibland skärper han efteråt upp linjerna med en penna. Slagmetall, en billigare form av bladguld, förgyller vissa partier på duken. Metallen, som har varmare eller kallare klanger, kombineras med lasyer för att ta udden av det alltför blanka. Metalliskt förgyllda partier i målningar har en lång tradition. Från mosaiker i Ravenna på 500-talet över Bysans till ryska ikoner och västerut till kristna bokilluminationer och medeltida riddarheraldik fram i tiden till Art nouveau och till våra dagar. Det är således inte något nytt, men i Ivarssons tillämpning blir det starkt och effektivt. Det finns ett inkännande och medkännande drag i människoskildringarna vilka alla handlar om tankar, relationer, stämningar och känslor. Det är skildringar med en allmängiltighet som gällde de oss alla och envar. Se människan! - ecce homo! - på gott och på ont! tycks han säga. Man skulle kunna kalla hans bilder för processmålningar i det att man kan följa bildernas tillblivelser i penseldrag, förändringar och betydelseförskjutningar. Författare brukar beskriva sitt arbete med att det är själva berättelsen som skapar karaktärerna och handlingen medan författaren bara noterar det hela. På samma sätt kan Ivarssons arbete med bilden "Skvaller", som ju handlar om utanförskap, ha gått till. I förgrunden står två figurer avståndstagande från en tredje som övermålad med ljus färg är på väg att upplösas in i bakgrunden. Man kan se att figuren från början hade en annan kulör. Den vita färgen och figurens upplösta form skapar ett känslouttryck av att inte höra till. En spretig accent i varmgult blir två händer som förstärker affekten. Färgerna blir betydelsebärande markörer för kommunikation av mänskliga känslor. En annan bild, där man tydligt kan följa arbetsprocessen, är "Tänkare II". En figur som inte fungerat blir övermålad med vitt, plötsligt ger sig formen av sig självt och Ivarsson ser möjligheten. Han behåller den nya vita figuren och förstärker bara uppteckningen i ansiktet. Bakgrunden i kallt grönt finns där redan. En detaljrik persiskt mönstrad matta målas in i ena kanten under gestalten, några accenter läggs till och en ny berättelse har skapats. Så kan man gå från bild till bild och följa arbetsgången och bildberättandet. Sättet att ärligt redovisa metodiken ger bilderna trovärdighet. Man förstår och kan känna sökandet, stickspårens tvivel, uppgivenhetens risktagningar, de plötsliga och djärva tankesprången och glädjen när bilden hittats.

Det är en helgjuten utställning som presenteras på Piteå konsthall och för oss som gillar måleri med både form och innehåll så är detta nog säsongens höjdpunkt.

Bertil Sundstedt